

ПОЛОЖЕННЯ (проект)
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
ЗЗСО гімназії №9
Дружківської міської ради Донецької області

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (назва закладу) (далі – Положення) – це внутрішній документ, що є невід’ємною складовою забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у закладі загальної середньої освіти.

1.2. Положення розроблене на основі нормативно-правових документів: Конституції України, законів України «Про освіту» (ст. 42), «Про повну загальну середню освіту» (ст. 43), «Про авторське право і суміжні права», критерій 3.4.1., 3.4.2 Абетки для директора «Внутрішня система забезпечення якості освіти», статуту закладу та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України у сфері загальної середньої освіти.

1.3. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі формуються відповідно до даного Положення.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- ✓ особа – фізична особа;
- ✓ автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила продукти діяльності;
- ✓ авторське право є інструментом власності, права і ключовою галуззю права інтелектуальної власності;
- ✓ суміжні права – тип прав на інтелектуальну власність, спрямованих забезпечити охорону інтересів фізичних та юридичних осіб, що сприяють створенню продуктів діяльності, які після створення стають доступними для широкого загалу;
- ✓ академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- ✓ академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих

¹² Документ надано Калініч Іриною Олександрівною, заступницею директора з НВР Новодонецької загальноосвітньої школи I-III ступенів №16 Добропільської міської ради Донецької області.

текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- ✓ самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- ✓ фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- ✓ фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- ✓ списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- ✓ обман – надання завідома неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- ✓ хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- ✓ необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Розділ II

МЕТА Й ЗАВДАННЯ

2.1. Мета: створення єдиної внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності з дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності та забезпечення якості освіти в ЗЗСО гімназії № 9
Завдання:

2.1.1. забезпечити керівництву, Комісії та іншим педагогічним працівникам закладу дотримання принципів та норм академічної доброчесності під час організації освітнього процесу;

2.1.2. дотримуватися етичних принципів та визначених Положенням правил, якими мають керуватися педагогічні працівники та учні під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності, з метою забезпечення довіри до результатів навчання або творчих досягнень;

2.1.3. формувати у здобувачів освіти такі цінності як чесність, довіра, справедливість, взаємоповага, відповідальність;

2.1.4. застосовувати відповідні заходи щодо академічної відповідальності до педагогічних працівників, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності;

2.1.5. застосовувати різні види академічної відповідальності до

здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності.

Розділ III

РІЗНОВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Порушеннями академічної доброчесності учасниками освітнього процесу вважати академічний плагіат, самоплагіат, фабрикацію, фальсифікацію, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, різні форми обману, а саме:

3.1.1. необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації атестаційною комісією I рівня;

3.1.2. надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги здобувачам освіти під час проходження ними підсумкового оцінювання (тематичного, семестрового та річного), державної підсумкової атестації в 4, 9 класах;

3.1.3. проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

3.1.4. використання здобувачем освіти під час контрольних видів діяльності непередбачених допоміжних матеріалів та технічних засобів.

Розділ IV

ВИДИ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

4.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники та здобувачі освіти мають нести академічну відповідальність. Педагогічний працівник, стосовно якого встановлено факт порушення академічної доброчесності:

4.1.1. не може бути залучений до проведення процедур та заходів забезпечення й підвищення якості освіти, всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів, предметних, творчих конкурсів та різних видів змагань;

4.1.2. не може бути допущений до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

4.1.3. може отримати відмову в присвоєнні кваліфікаційної категорії або педагогічного звання, бути позбавлений присвоєного педагогічного звання;

4.1.4. не може отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;

4.1.5. можливе вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;

4.1.6. за дії (бездіяльність), що цим Положенням визнані порушенням академічної доброчесності, може бути притягнутий до інших видів

відповідальності з підстав та в порядку, визначених цим Положенням та чинним законодавством України.

4.2. Стосовно здобувача освіти за порушення академічної доброчесності може бути прийняте одне із запропонованих рішень:

4.2.1. зауваження;

4.2.2. повторне проходження контрольного виду діяльності (самостійна робота, практична робота, контрольна робота тощо), підсумкового оцінювання (тематичне, семестрове, річне);

4.2.3. повторне проходження державної підсумкової атестації для здобувачів освіти 4, 9 класів;

4.2.4. повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

4.2.5. позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах тощо.

4.3. Види академічної відповідальності, застосовані до здобувачів освіти та педагогічних працівників, повинні відповідати скоєним порушенням. За одне порушення може бути прийняте лише одне рішення про притягнення до академічної відповідальності.

4.4. Відповідальність за дотримання педагогічними працівниками та здобувачами освіти авторського права при написанні конкурсних робіт несе автор конкурсної роботи згідно з чинним Положенням та законодавством України.

4.5. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти ЗЗСО гімназії №9

Розділ V

ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Проект Положення обговорюється та затверджується більшістю голосів на засіданні педагогічної ради закладу загальної середньої освіти.

5.2. Положення набирає чинності з моменту затвердження рішенням педагогічної ради та оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

5.3. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу в даному закладі.

Розділ VI
ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Педагогічні працівники закладу загальної середньої освіти мають:

6.1.1. неухильно дотримуватися принципів і норм академічної доброчесності та власним прикладом показувати важливість дотримання академічної доброчесності в освітній діяльності;

6.1.2. дотримуватися норм законодавства України про авторське право й суміжні права;

6.1.3. сприяти дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти;

6.1.4. інформувати здобувачів освіти про необхідність дотримання принципів академічної доброчесності завжди: під час проведення навчальних занять в очному/дистанційному форматах, виконанні самостійних письмових робіт, участі в позаурочних заходах, при виконанні домашніх завдань тощо;

6.1.5. інформувати батьків про необхідність дотримання здобувачами освіти принципів та норм академічної доброчесності при виконанні письмових домашніх завдань;

6.1.6. доводити до здобувачів освіти чіткі критерії оцінювання;

6.1.7. в умовах карантину під час дистанційного навчання надавати пріоритет оцінюванню результатів навчальної діяльності в синхронному режимі, що дозволяє забезпечити більш об'єктивне оцінювання;

6.1.8. в умовах карантину під час дистанційного навчання для оцінювання в асинхронному режимі (для зменшення ризиків необ'єктивності оцінювання) дотримуватися ряду певних обмежень: налаштовувати опцію проходження тестових завдань лише один раз, встановлювати строки виконання завдань, самостійних, лабораторних, практичних, контрольних робіт;

6.1.9. спрямовувати зміст завдань під час проведення навчальних занять в очному/дистанційному форматах на творчу та аналітичну роботу здобувачів освіти, на розвиток критичного мислення;

6.1.10. практикувати в освітньому процесі написання тематичних творчих есе замість рефератів із скопійованою інформацією з інших джерел;

6.1.11. у разі використання інформаційних джерел навчати здобувачів освіти робити необхідні посилання та вказувати автора.

6.1.12. забезпечувати:

6.1.12.1. об'єктивне оцінювання навчальних
досягнень здобувачів освіти під час
очного/дистанційного навчання відповідно до чинних

критеріїв;

6.1.12.2. контроль за дотриманням здобувачами освіти академічної доброчесності;

6.1.12.3. відсутність протекціонізму та шахрайства при проведенні всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів, турнірів, змагань тощо;

6.1.12.4. дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права;

6.1.12.5. дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, відомостей;

6.1.12.6. чесність в інноваційній та дослідно-експериментальній роботі;

6.1.12.7. надання достовірної інформації про методики результатів досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;

6.1.12.8. організацію та проведення просвітницької роботи серед здобувачів освіти та їх батьків щодо дотримання академічної доброчесності.

6.2. Здобувачі освіти закладу загальної середньої освіти мають:

6.2.1. усвідомлювати важливість дотримання норм академічної доброчесності;

6.2.2. нести персональну відповідальність за порушення академічної доброчесності в освітній діяльності;

6.2.3. дотримуватися норм законодавства України про авторське право і суміжні права.

Розділ VII

ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. З метою виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в закладі створюється Комісія для розгляду питань, пов'язаних із порушенням академічної доброчесності в закладі (далі – Комісія), до складу якої входять представники педагогічного колективу, голова профспілкового комітету.

7.2. Персональний склад Комісії обирається на засіданні педагогічної ради і затверджується наказом по закладу на початку навчального року.

7.3. Комісія діє відповідно до контексту Положення та чинного законодавства України:

7.3.1. виявляє та встановлює факти порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в закладі освіти,

використовуючи технічні й програмні засоби;

7.3.2. розглядає заяви, що надходять від осіб, щодо порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в закладі освіти;

7.3.3. розглядає питання порушення академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти;

7.3.4. доводить результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу до відома дирекції закладу для подальшого реагування;

7.3.5. приймає рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності за участю педагогічного працівника або його законного представника;

7.3.6. проводить роз'яснювальну роботу серед учасників освітнього процесу щодо попередження порушення принципів та норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

7.4. У разі виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, організовується засідання Комісії, заповнюється протокол та виноситься колегіальне рішення щодо притягнення особи до академічної відповідальності.

7.5. Комісія звітує про свою роботу на засіданні педагогічної ради в грудні та травні відповідного навчального року.

7.6. Керівництво закладу загальної середньої освіти зобов'язане:

7.6.1. систематично здійснювати моніторинг стану дотримання норм академічної доброчесності в закладі різними методами збору інформації: спостереження (за проведенням навчальних занять; поточним, тематичним, семестровим та річним оцінюванням навчальних досягнень учнів), опитування (анкетування педагогічних працівників, здобувачів освіти, батьків), вивчення шкільної документації (класні журнали, робочі та контрольні зошити, щоденники здобувачів освіти), перевірка публікацій педагогічних працівників, продуктів творчої діяльності учнів на унікальність через он-лайн сервіси перевірки тексту на плагіат;

7.6.2. отриману в результаті моніторингу інформацію використовувати під час самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти у закладі освіти;

7.6.3. у разі подання педагогічними працівниками авторських розробок на Конкурси педагогічної майстерності різних рівнів здійснювати перевірку тексту роботи автора на унікальність через безкоштовні онлайн-сервіси.

7.6.4. приділяти академічній доброчесності важливу увагу в структурі методичної роботи закладу освіти, у роботі шкільних методичних об'єднань.

7.7. Педагогічні працівники закладу загальної середньої освіти зобов'язані:

7.7.1. у разі виявлення порушення академічної доброчесності під час перевірки письмової роботи учня приймати рішення про академічну відповідальність здобувача освіти відповідно до даного Положення;

7.7.2. з метою виявлення академічного плагіату в роботах учнів здійснювати перевірку тексту роботи на унікальність через безкоштовні онлайн-сервіси;

7.7.3. у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами освіти під час виконання письмових видів робіт в очному форматі здійснювати повторне оцінювання;

7.7.4. у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами освіти під час виконання письмових видів робіт в дистанційному форматі проводять усне або письмове опитування з використанням відео інструментів Skype, Zoom та ін.

7.8. Рішення про позбавлення учня призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає особа (група осіб), яка їх надала (присвоїла) у порядку, визначеному законодавством.

Розділ VIII

ПРАВА ОСОБИ, ЩОДО ЯКОЇ ПОРУШЕНО ПИТАННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ НЕЮ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

8.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про недотримання нею академічної доброчесності, має право:

8.1.1. ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подати до них зауваження;

8.1.2. особисто або через представника надати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

8.1.3. знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

8.1.4. оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.